

	נוהל הסמכת מעבדות לביצוע אנליזות לגורמים כימיים בבדיקות סביבתיות תעסוקתיות		משרד העבודה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
עמוד 1 מתוך 2	מהדורה: ג	בתוקף מיום: 12/08/2024	

1. **מטרת נוהל** זה לקבוע את הליך הסמכת מעבדות אנליזה, הנדרש מכוח תקנות הבטיחות בעבודה, את אופן פעולתן, הקשר לבין מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית (להלן "המינהל"), וכן את הליך חידוש ההסמכה, ביטולה או השעייתה.
2. **הגדרות:**
 - 2.1 **מעבדת אנליזה** - מעבדה בעלת אישור תקף מאת מפקח העבודה הראשי לביצוע אנליזות לגורמים כימיים בבדיקות סביבתיות תעסוקתיות. רשימת מעבדות אנליזה מתפרסמת באתר המינהל.
 - 2.2 **מנהל מעבדה** - אדם האחראי ארגוני ומקצועית לפעולתה של המעבדה.
 - 2.3 **היסוד המשפטי** להסמכת מעבדה ע"י מפקח העבודה הראשי הינה פקודת הבטיחות בעבוד [נוסח חדש] התש"ל - 1970 ותקנות הבטיחות בעבודה שהותקנו מכוחה.
 - 2.4 **התנאים המוקדמים להסמכה:**
 - 2.4.1 **הסמכה לפי תקן ISO 17025:** המעבדה נדרשת להיות בעלת הסמכה בהתאם לתקן ISO 17025 בתקנות הבטיחות המפורטות מטה, להם מבקשת המעבדה הסמכה.
 - 2.4.2 **השתתפות בתכנית בקרת מעבדות גיהות Proficiency Analytical Testing של אירגון AIHA.** השתתפות בכל תכנית בקרה אחרת מחייבת אישור של מפקח עבודה ראשי.
 - 2.4.3 **מנהל מעבדה:** קיים מנהל מעבדה העומד בראש המעבדה.
5. **תהליך ההסמכה:**
 - 5.1 **הגשת בקשה:** מנהל המעבדה המבקשת הסמכה יפנה למעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית במייל OccMainLab@labor.gov.il.
 - 5.2 בבקשה יש לפרט את הפרטים הבאים:
 - 5.3 פרטים מזהים של המעבדה (שם, כתובת, מספר זיהוי, כתובת אלקטרונית).
 - 5.4 שם של מנהל המעבדה ופרטי התקשרות.
 - 5.5 פרוט הגורמים והשיטות שלגביהם מתבקשת ההסמכה.
 - 5.6 פירוט ציוד וכח אדם מקצועי במעבדה.
6. **הערה:** בקשה למתן הסמכה לביצוע אנליזות של גורמים, שהינם נקובים בתקנות הבטיחות, ללא הסמכה לתקן ISO 17025 תיבחן בתנאי שהמעבדה הוסמכה לתקן ISO 17025 לגורמים אחרים במסגרת אותה שיטה אנליטית.
7. **חריגים:** יבחנו בקשות למתן הסמכה מאת מפקח עבודה ראשי ללא הסמכה לתקן ISO 17025 לאותם גורמים ושיטות לגביהם לא קיימת בארץ מעבדה מוסמכת לתקן ISO 17025.
8. **מפקח עבודה ראשי** רשאי להסיר דרישה להסמכה לתקן ISO 17025 לגורמים מסוימים, אם וכאשר קיימות סיבות המצדיקות זאת.
9. **הסמכה:** אם עומדת המעבדה בדרישות שפורטו לעיל, תועבר המלצה למתן הסמכה למפקח העבודה הראשי. ההסמכה תינתן לתקופה של שנה, לכל היותר.
10. **הרחבת ההסמכה של מעבדה מוסמכת:** מעבדת אנליזה המבקשת להרחיב את היקף פעולתה לגורמים ולשיטות נוספים, תפנה למעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית בבקשה. הטיפול בבקשתה יעשה על פי המתואר בתהליך ההסמכה, בהתאמה.
11. **חידוש הסמכה:** הסמכה תחודש על ידי מפקח העבודה הראשי בתנאים הבאים:
 - 11.1 המעבדה פועלת על פי כלל הוראות נוהל זה ונהלי המינהל בעניין מעבדות מוסמכות.
 - 11.2 נציג המעבדה השתתף בימי עיון, כפי שדרש המינהל.
 - 11.3 לא חלו במעבדה שינויים המונעים המשך הסמכתה כמעבדה מוסמכת.
 - 11.4 ההסמכה לתקן ISO 17025 הינה תקפה.
 - 11.5 המעבדה משתתפת ועומדת בדרישות של תכנית בקרת איכות מעבדות בהתאם לדרישות המינהל.
 - 11.6 לא חלו במעבדה שינויים המונעים המשך הסמכתה כמעבדה מוסמכת.
12. **אי חידוש הסמכה, ביטול הסמכה או השעיה:**
 - 12.1 מפקח העבודה הראשי רשאי, בהליך המפורט להלן, לבטל בכל עת הסמכת מעבדה, להשעותה או לא לחדש את הסמכתה, אם נודע לו כי:
 - 12.1.1 המעבדה התרשלה בביצוע אנליזות ודיווחה תוצאות שגויות או לא אמינות.

	נוהל הסמכת מעבדות לביצוע אנליזות לגורמים כימיים בבדיקות סביבתיות תעסוקתיות		משרד העבודה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
עמוד 2 מתוך 2	מהדורה: ג	בתוקף מיום: 12/08/2024	

- 8.2. המעבדה שגתה בשיקוליה המקצועיים ופעלה בניגוד לשיטות יחוס.
 - 8.3. המעבדה התעלמה מנהלים והוראות קיימות או פעלה בניגוד לכללי המקצוע או הנחיות מפקח עבודה ראשי או מי מטעמו.
 - 8.4. ההסמכה ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי.
 - 8.5. חלו במעבדה שינויים המונעים המשך הסמכתה כמעבדה מוסמכת.
- בדיקת ממצאים:** הגיע מידע כי המעבדה אינה עומדת בדרישות לחידוש ההסמכה כמפורט לעיל, יועבר הנושא לבדיקת המעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית. צוות המעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית יבדוק את המידע.
- שימוע:** נמצא ממש במידע הנ"ל, תינתן למעבדה הזדמנות להשמיע את טענותיה והסבריה לגבי המעשים או המחדלים המיוחסים לה, בטרם תינתן החלטה על ידי מפקח עבודה ראשי.
- החלטה והודעה:** לאחר בדיקת הנושא תגיש המעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית המלצותיה למפקח העבודה הראשי. מפקח העבודה הראשי יחליט על הצעדים שינקוט, לרבות: אי חידוש הסמכת המעבדה, השעייתה לפרק זמן מוגבל וקביעת תנאים לחידוש ההסמכה, או ביטול ההסמכה.
- אי חידוש ההסמכה, ההשעיה או ביטול ההסמכה יכולים להיות לכל הגורמים והשיטות, או לחלק מהם. ההחלטה והנימוקים לאי חידוש הסמכה, השעיה או ביטול הסמכה תועבר למנהל המעבדה בכתב.
9. **חובת דיווח:**
- על מנהל המעבדה לדווח למעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית על כל שינוי בפרטים שדווחו, לרבות פרטים על הרכב כח אדם, ציוד ופרטים אחרים הקשורים לפעילות המעבדה.
10. **בקורת:** נציגי המינהל רשאים לבקר מעת לעת ובהודעה מראש, במעבדה המוסמכת ולבדוק את כל הנוגע לפעילות המעבדה והסמכתה.

נספח מס' 1 – פרוט תקנות בעניין בדיקות סביבתיות תעסוקתיות

תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים) התשע"א-2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בעופרת), התשמ"ד-1983, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בכספית), התשמ"ה – 1985, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בזרניך, (ארסן)), התשמ"ה – 1985, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בבנוז), התשמ"ד – 1984, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בויניל כלוריד), התשמ"ד – 1983, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים באיזוציאנאטים), התשנ"ג 1993, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בחומרי הדברה שהם זרחנים אורגניים וקרובמטים), התשנ"ג – 1992, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממיסים פחמימניים ארומטיים מסויימים, התשנ"ג – 1993, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממיסים פחמימניים הלוגניים מסוימים), התשנ"א – 1990, תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים במתכות מסויימות), התשנ"ג – 1993 , תיקון- התשע"א 2011

תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באסבסט, טלק וצורן דו חמצני גביש), התשמ"ד – 1984.